

De Soroptimist

JAARGANG 87 NR.3 | JULI 2020

IC in coronatijd

Lintjesregen

Lustrum Paramaribo

Lieve Sorores

door Anne-Marie Vreman, Uniepresident

Ik ben supertrots op de energieke manier waarop onze leden op allerlei mogelijke manieren bezig zijn om getroffen en te ondersteunen. Hartverwarmend!

We leven al een paar maanden in lockdown vanwege het coronavirus. Veel van jullie activiteiten werden geannuleerd, fondsenwerving kwam in de knel. De feestelijke uitreiking van de Carla Atzema Soroptimistprijs werd uitgesteld. Wat heeft het virus veel veranderingen gebracht in ons dagelijkse leven, met gezin, familie en werken, mobiliteit, bezoeken van vrienden in binnen- en buitenland. Maar laten we optimistisch blijven en kijken naar de kansen! Wij als Uniebestuur zijn vol aan de slag gegaan om onze organisatie zoveel mogelijk te laten doordraaien. En ook de besturen van jullie clubs hebben het digitale vergaderen massaal opgepakt. Er zijn kettingbrieven over het wel en wee van de leden en er zijn tuinontmoetingen. Maar waar ik supertrots op ben is de energieke manier waarop onze leden op allerlei mogelijke manieren bezig zijn om getroffen en te ondersteunen. Of het nu gaat over verwenpakketten voor vrouwen of ondersteuning van bloemenkwekers, plaatselijke restaurants of horeca, maaltijdservices, huizenruil, enzovoorts. Maar ook de € 500,- per club die het Algemeen Fonds ter beschikking heeft gesteld is een succes! Er zijn nu al meer dan tien clubs die een aanvraag hebben ingediend. En wij als Uniebestuur zijn best een beetje trots dat we de komende Zomervergadering volledig digitaal hebben kunnen houden. Ook treffen we de voorbereidingen voor een andere aanpak van de werkconferentie en onze campagne Orange the World. Tenslotte: kijk vooral regelmatig op de website en lees de nieuwsbrief, onze kanalen om contact te houden en in gesprek te blijven. Ik sluit af met een oproep aan jullie allen: stay safe en geniet van de zomer! ■

10

Cover:
winnaars Carla Atzema
Soroptimistprijs 2020

4 Mijn verhaal: gebarentolk

9 Inspirada afgelast

10 Winnaar Carla
Atzema Soroptimistprijs:
Lilith Magazine

12 Lintjesregen
Tien Soroptimisten geridderd

16 Blog: voorjaar op de IC

18 Topvrouwen
Marry de Gaay Fortman

20 Huiselijk geweld in coronatijd

23 Verdiend Verblijf
Huizenfonds verrast zorgverleners

24 Zij was ook Soroptimist
Betsy Brugsma

26 Op reis naar Paramaribo

28 Club Paramaribo
lustrum zonder feest

32 Mrs Senior Pride

12

4

20

Hype rond gebarentolk Irma zet schijnwerper op emancipatie doven

door Simone Lensink • foto: Bart Maat © ANP

“Het is een gekkenhuis; dit hadden we totaal niet verwacht. Aan de ene kant is het fijn dat er zoveel aandacht is voor de Nederlandse Gebarentaal. Maar ik hoop wel dat we die kunnen inzetten voor de dovengemeenschap.”

Er ligt sinds vorig jaar een initiatiefwet op tafel om de Nederlandse Gebarentaal te erkennen als officiële taal. Het zou mooi zijn als al deze aandacht ertoe leidt dat die wet nu wordt aangenomen.” Aan het woord is Trude Schermer, directeur van het Nederlands Gebarentaalcentrum en lid van club Bussum en omstreken. Met ‘gekkenhuis’ doelt zij op de enorme (media-) aandacht die gebarentolk Irma Sluis de afgelopen weken heeft ontketend. Door haar optreden naast Mark Rutte en Hugo de Jonge verscheen zij niet alleen in de pers, op televisie en op sociale media,

maar werden er ook twee liedjes voor haar gemaakt, van de Drentse formatie Mooi Wark en het duo Paul de Leeuw en Simone Kleinsma.

“De bewindslieden gaven hun persconferenties zonder gebarentolk. Dus de dovensamen- schap had daar niet zoveel aan. En zo gaat het zo vaak. De Nederlandse Gebarentaal is een táál, net als gesproken talen, met een eigen lexicon en grammatica. De tolken die je bijvoorbeeld bij de NOS Journaals of de corona- persconferenties ziet, hebben een vierjarige HBO-opleiding en jarenlange ervaring.”

Op je handen zitten

Trude spreekt gepassioneerd over haar vakgebied, waar ze al tijdens haar studie in de jaren zeventig inrolde. “Ik studeerde Nederlands en Algemene Taalwetenschap en kwam daar in aanraking met gebaren en het onderwijs aan dove kin- deren. Dat was een goed moment, want in de Verenigde Staten was net ontdekt dat een geba- rentaal, net als een gesproken taal, taalkundig geanalyseerd kon worden. Ook in Scandi- navië deed men onderzoek, in Nederland niet. Het begrip Ne- derlandse Gebarentaal bestond niet eens. Je moet weten dat het tussen 1880 en 1980 voor

doven verboden was om gebaren te gebruiken. Kinderen moesten op hun handen zitten in de klas omdat ze anders lui zouden worden en niet leerden spreken.” “Ik had tijdens mijn studie geleerd dat een vroege interactie tussen ouders en baby’s heel belangrijk is, dus ik vroeg me af hoe horen- den konden beslissen dat communicatie via gebaren voor doven niet goed zou zijn. Na mijn afstuderen ben ik naar de Northeastern University in Boston gegaan waar men zich voor het eerst ging bezighouden met de Amerikaanse Geba- rentaal. Ik heb twee jaar onderzoek gedaan. Ze waren daar al veel verder dan wij; Boston was sowieso een waar Mekka voor mij omdat ik toegang had tot colleges van verschillende universiteiten en vakgebieden!”

Woordenboek

Tijdens haar verblijf in Boston werd Trude benaderd om een woordenboek van de Nederlandse Gebarentaal te maken. “Dat kan niet zonder dove mensen, dus ik ben drie jaar lang met een collega-taalkundige langs alle Nederlandse doven- instituten gereisd om gebaren te verzamelen. Uiteindelijk hebben we 15.000 gebaren vastgelegd op video. Daarna hebben we een notatiesysteem ontwikkeld en alle gebaren beschreven en met elkaar vergeleken. Je kunt een gebaar namelijk beschrijven aan de hand van een handvorm, plaats, beweging en oriëntatie van de hand en vingers. Zo zag in 1989 het eerste gebarenwoordenboek met tekeningen het daglicht. Deze eerste verzameling is de basis van het lexicografisch werk waaraan mijn collega’s en ik sinds die jaren verder werken en ook de basis van het online gebaren- woordenboek van het Nederlands Gebarentaalcentrum. Daar staat het gebaar voor ‘hamsteren’ bijvoorbeeld al lang in.”

Toen nut en noodzaak van gebaren in het onderwijs steeds meer onder ogen werden gezien en er behoefte was aan landelijk cursusmateriaal, werd het landelijk Gebarenten- trum opgericht. Dat centrum bestaat inmiddels meer dan twintig jaar. Het is sinds 2004 Lexicografisch Instituut voor NGT en wordt gesubsidieerd door het Ministerie van OCW. Trude is er inmiddels zo’n 19 jaar directeur. “Het centrum telt tien medewerkers, minimaal de helft van hen is doof. De voertaal is de gebarentaal. Zelfs als ik aan de telefoon ben, praat ik met gebaren. Zodat een collega kan zien dat ik aan het bellen ben en wat ik zeg. En dat is eigenlijk altijd mijn drijfveer geweest.” ■

advertorial

Starten met solliciteren: hoe pak je dit aan?

Voor studenten die bijna klaar zijn met hun studie, breekt een spannende periode aan: het werkende leven. Voor sommige studenten zal dat een hele opluchting zijn – eindelijk geld verdienen en op eigen benen staan. Voor anderen komt deze volgende stap veel te vroeg – zij zouden nog wel wat langer van het ongecompliceerde studentenleven willen genieten. Hoe dan ook, er komt een dag dat ook zij een werkring zullen gaan zoeken. Momenteel is er sprake van een overspannen arbeidsmarkt; er is dus volop keuze voor werkzoekenden. Dat klinkt prettig, maar dat kan ook keuzestress opleveren

Effectief solliciteren is meer dan alleen maar een baan vinden, ook in tijden dat het werk voor het oprapen ligt. Immers, werken wordt een substantieel deel van het leven. Een baan dient, behalve bij studie- achtergrond en ambitie, ook aan te sluiten bij leefstijl en sociaal leven. De coaches van LoopbaanKeuzeOpMaat bieden begeleiding bij het in kaart brengen van: wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik en hoe pak ik het solliciteren aan?

Een loopbaantraject bestaat uit meerdere gesprekken, opdrachten en assessments om tot een persoonlijk profiel en actieplan te komen waar- mee je goed voorbereid en met een scherpe focus de arbeidsmarkt op kan.

► voor meer informatie kijk op www.loopbaankeuzeopmaat.nl

CV

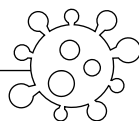
geboren:
Rijswijk, 1954

opleiding:
Stedelijk Gymnasium, Breda
Nederlands en Algemene
Taalwetenschap, Universiteit
van Amsterdam, Experimen-
tele Psychologie, Northeastern
University, Boston.

werk:
sinds 2001 directeur
Nederlands Gebarentaalcentrum

kinderen:
Rein en Emma Ferwerda

lid van:
club Bussum en omstreken
sinds 2009

Pioenen van club Flevoland

door Margriet Papma

Alle negen zorginstellingen in Dronten, Lelystad en Zeewolde zijn voorzien van de Flevolandse pioenen. Bij ontvangst waren blijde gezichten van zowel de ouderen als verzorgenden het resultaat. Sponsors konden online bossen pioenen kopen voor een bewoner én een verzorgende van een verpleeg- en verzorgingshuis. Een deel van de opbrengst gaat naar de training van vrijwilligers van hospices in Dronten en Lelystad. Ook gaat een deel naar de Stichting Movement on the Ground. Deze Stichting van Johnny de Mol helpt vluchtelingen op het eiland Lesbos. Club Flevoland richt zich met deze actie op de veiligheid en educatie van juist vrouwen en meisjes in de vluchtelingenkampen om hen te helpen in deze moeilijke omstandigheden en hen toekomstperspectief te bieden.

Door Luc Ybema

Op 29 mei was er voor de leden van club Assen een virtuele high tea: met Zoom, met in eigen tuin of huis echte hapjes. Het was een leuke manier om verbinding met elkaar te houden, onszelf een feestje te geven maar ook om ons jaar-thema 'solidariteit' vorm te geven. Want de high tea werd verzorgd door de Blooming Bakery, onderdeel van Fier in Leeuwarden, een sociale onderneming die meisjes opvangt en begeleidt na een periode van geweld. De meisjes volgen hier een bakkers-opleiding.

Door corona is de afzet sterk gedaald. Naast de door de club betaalde high tea, bestelden veel leden extra. Zij waren er super blij mee!

Reacties van enkele meisjes: 'In de bakkerij werken is goed voor mijn zelfvertrouwen. Het is fijn om te merken dat dingen weer lukken, dat ik iets kan.' 'Ik doe inmiddels de opleiding Brood en Banket. Zonder de bakkerij van Fier had ik niet geweten dat ik dit zo leuk zou vinden en dat ik goed ben in leidinggeven.'

Club Assen heeft virtuele high tea

▲ Clubleden Jenny en Heleen gebruiken een sneeuwschep om de taart in de auto te schuiven, om zo op anderhalve meter te blijven.

Geen Inspirada, wel een Social Sofa

door Marijke Esselman

Met de Inspirada in Midden-Limburg wilde club Mosaïk- Limburg dit jaar het 35-jarig bestaan vieren. Tijdens dat evenement wilden we ook onze Social Sofa met als thema *Orange the World* onthullen.

Wij waren er klaar voor, maar de coronamaatregelen beslisten anders. De Inspirada werd afgelast en menigeen had andere sores aan haar hoofd. Na de eerste heftige tijd, gingen we op zoek naar een manier waarop we ons project 'Social Sofa, Orange the World' toch konden uitvoeren. Het concept achter de Social Sofa is de verbondenheid tussen bewoners in de buurt te verbeteren. Oprichtster Karin Bruers voert daarmee strijd tegen de verkillig in de samenleving. Wij zochten iets tastbaars om geweld tegen vrouwen bespreekbaar te maken. Een Social Sofa met als thema 'Orange the World' was daarvoor een goede combinatie. Vanaf begin februari zijn we groepsgewijs gaan mozaïeken en hebben een betonnen bank met zo'n 11.000 steentjes beplakt. Het virus heeft ons niet kunnen stoppen en in kleine groepjes werkten we stug door met een prachtig resultaat waar we trots op zijn.

Navolging

Wij nodigen andere clubs van harte uit om ons voorbeeld te volgen. De Sofa geeft bekendheid aan de Soroptimistclubs en is bovendien een duidelijk statement: 'Orange the World'. Het ontwerp stellen we gratis ter beschikking aan onze zusterclubs. De kosten voor de bank zijn met behulp van een sponsoractie 'Draag jij ook je steentje bij?' bijeen gebracht. *Wil je meer weten over ons project Social Sofa Orange the World? Neem dan contact op met Ingrid Willems via mailadres ingridwillems@home.nl* ■

LILITH OVERTUIGENDE WINNAAR EERSTE CARLA ATZEMA SOROPTIMISTPRIJS

door Helma Coolman • foto: Karin van de Kar

Het was een spannende avond, die tweede juli in Pakhuis de Zwijger in Amsterdam. Zou de techniek van de livestream en de Zoom-verbindingen het doen? Klopte het draaiboek? En vooral: wie zou de winnaar worden van de eerste Carla Atzema Soroptimistprijs?

Om met dat laatste te beginnen: op de gezichten van de zeven genomineerden, samen makers van vijf journalistieke producties, was de spanning af te lezen toen ze binnenkwamen. € 25.000,- is ook niet niks, er stond veel op het spel. En toen moesten ze eerst eten, toen repeteren en dan nog de hele uitzending van een uur uitzitten. Terwijl voorzitter Adelheid Roosen het juryrapport uitsprak was het muisstil in de bijzaal waar de genomineerden aan hun tablet gekluisterd meekeken. Toen de naam van Lilith Magazine viel, bleef het even stil. Hasna el Maroudi en Clarice Gargard hadden een paar seconden nodig om het tot hen te laten

doordringen... Maar daarna was hun blijdschap niet te stuiten.

Het was de tweede uitreiking die de werkgroep Carla Atzema Soroptimistprijs organiseerde. Aanvankelijk was een feestelijke avond met 200 Soroptimisten en genodigden voorzien op 2 april. Maar toen corona roet in het eten gooide, werd de avond verschoven naar 2 juli. Allengs werd duidelijk dat het ook op die datum geen 'gewone' feestavond kon worden. En dat de organisatie moest uitwijken naar een online uitreiking. Het had gevolgen voor de financiën, voor de sponsors, voor de gasten, voor de genomineerden en vooral voor de werkgroep, die veel wielen opnieuw moest uitvinden.

Gelukkig was er veel begrip voor de situatie en werkte iedereen van harte mee. Blevden de sponsors en de betalende clubs de werkgroep trouw. Gingen de beheerders van de sociale media en de website volop aan de slag met het bekendmaken van de tijd en de link naar de livestream. Het gevolg was dat er veel meer bezoekers waren dan de 200 die een plekje hadden bemachtigd voor de uitreiking op 2 april. En zo kan de werkgroep met trots terugkijken op een unieke gebeurtenis, geheel georganiseerd door professionals uit eigen gelederen. Van Jannet de Regt van club Wieringerland die de sculptuur maakte tot presentator Fifi Visser van club Walcheren, die de uitzending soepel leidde. Voor Hasna en Clarice was elke uitreiking een succes geweest. Als

jonge veulens dartelden ze door de zaal om de prijs in ontvangst te nemen. "Deze prijs is wind onder onze vleugels," reageerden ze. "Door de Black Lives Matter-beweging is er veel belangstelling voor ons werk en ons platform en dit geldbedrag geeft ons de mogelijkheid om het uit te bouwen en door te dringen tot de mainstream media". Beide journalisten gaven aan dat dit bedrag hen de mogelijkheid geeft om door te gaan met het bedrijven van feministische en bevlogen journalistiek en dat ze "vrouwen en mensen in de marge een podium blijven bieden tot het er overal zo uitziet als bij ons." We zullen nog van ze horen! ■

De inschrijving voor de tweede editie van de Carla Atzema Soroptimistprijs start op 1 september 2021.

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

door Dietlindt Seijsener • foto: Fifi Visser

“Mijn grootste schrikbeeld is dat ik straks alleen maar leuke dingen moet gaan doen. Dat ik geen uitdaging meer heb. Nergens meer naar toe kan werken.” Die woorden tekenen de levensinstelling van Ger van Waegeningh (87) van club Walcheren.

O p haar laatste samenwerking is ze terecht trots: samen met drie

anderen bond ze, mét succes, de strijd aan met gemeente en provincie voor het behoud van de Servicebus, lijn 569,

die door de buitenwijken van Middelburg rijdt waar veel verzorgingsflats staan. “Toen we begonnen met de onderhande-

◀ Ger van Waegeningh test de elektrische fietskar voor de komende vakantie met een tent in Gelderland.

lingen dacht ik, ‘dat wordt niks’, maar nu erkennen ze ook bij de gemeente dat ouderen vervoer nodig hebben om zelfstandig te kunnen blijven wonen. Daar ben ik dan echt trots op.” Als er geen opvolger is voor het familiehotel van haar ouders, moet ze het overnemen. Ze is dan maatschappelijk werker in Venlo. “Ik zei tegen mezelf: vind het nou maar leuk, dan heb je er tenminste lol aan.” Die ervaring maakt dat zij ook op 13 missies is geweest voor PUM (Programma Uitzending Managers van BuZa/VNO-NCW)

naar onder meer Indonesië, Honduras, Mali en Burkina Faso, waar ze hotels doorlicht en adviezen geeft. Of voor SOS-Kinderdorpen een restaurant opzet, ‘El Conejo’, het Konijn - voor inkomsten ten behoeve van een bestaand project voor verlaten moeders en hun 200 kinderen. Ze bedingt dat de moeders die in het restaurant werken ook salaris krijgen. Een klein naaiatelier dat Ger erbij opent biedt meer betaald werk en dus meer zelfstandigheid. Tekenend ook is haar omgaan met veranderingen,

haar flexibele geest die blijft zoeken naar oplossingen. Als ze in 2019 haar auto weg moet doen, wil ze toch met vakantie. Ze koopt een tentje (!) én een goede opblaasbare matras, pakt alles in de boodschappenwagen en reist met Servicebus, trein en Valys (gereduceerd taxitarief voor ouderen buiten de eigen regio) naar een camping in de Achterhoek, waar ze dan ook jongere mensen ontmoet, en de Valys belt voor uitstapjes naar een stad. “Ik wil gewoon bewijzen dat het kán, kamperen met het ov, ook als je oud bent.” ■

Verrast & Vereerd

Luud Roos (74) - Nijmegen
Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

De onderscheiding was een totale verrassing en voelt alsof ik hem krijg als een mijlpaal voor een leven waarin ik mij heel graag ingezet heb en inzet voor anderen. Waarin ik verbonden ben geweest met mensen uit mijn omgeving. Het fijnst was de enorme bijval die ik kreeg van mijn vrienden en familie.

zen’ in deze slapende stichting voelt voor mij als iets dat heel dichtbij mij staat. Het helpen van jong talent bij de financiering van een nieuw instrument om daarmee een wezenlijk verschil te kunnen betekenen voor hun mogelijkheden op het nationale en internationale podium is echt mijn grote passie. Verbindingen leggen door middel van muziek is de rode draad in mijn leven’.

Aleid van Beuningen-Hamming (67) - Utrechtse Heuvelrug
Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

‘Mijn werk als directeur van de Stichting Eigen Muziekinstrument en het ‘nieuw leven inbla-

Margriet Papma-Renema (65) - Flevoland
Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

De Koninklijke onderscheiding betekent voor mij een bijzondere waardering en erkenning voor mijn internationale en

maatschappelijke werk. Het ontroerde mij dat mensen in mijn omgeving de onderscheiding hebben aangevraagd. Ik ben er verrast en blij mee.

Grytsje Veltman (56) - Ede
Lid in de orde van Oranje Nassau

Voor mij is vrijwilligerswerk de beste manier van netwerken, waardoor je mensen echt leert kennen. Samen bedenk je een bijzonder project en samen doe je de gewone klusjes die erbij horen. Het heeft me boeiende contacten en vriendschappen met mensen van diverse afkomst gebracht.

Louise Verra (71) - Zaanstreek
Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Het voelt voor mij als een eervolle verrassing! Ik vind dat ieder mens die recht van lijf en leden is een sociale dienstplicht heeft. Op dit moment gaat veel tijd en energie zitten in mijn voorzitterschap van de Zaanse Stichting Dierenzorg (asiel, ambulance, pension en dagopvang). Daar werken 140 vrijwilligers en medewerkers en zeker in coronatijd is het een opgave om onze taken te blijven vervullen!

Anneke Röhling-van der Hammen (77) - Zaanstreek
Lid in de Orde van Oranje-Nassau

Ik wil ertoe bijdragen dat een conflict niet escaleert en dat het liefst zo eindigt dat alle betrokkenen er beter van worden. Ik wil laten zien dat de kerk relevant is voor mensen van nu en voor je visie op de maatschappelijke vragen van vandaag.

Alberta Campagne-Huizing (75) - West-Betuwe
Lid in de Orde van Oranje-Nassau

Anderen verdienen dat lintje veel harder! Mijn drijfveer is dat wij een goede opleiding gehad hebben, kansen hebben gehad, weinig tegenslagen en dat je sociaal iets terug wilt doen, omdat je zelf een goed leven hebt. Je wilt wat voor mensen

kunnen betekenen. De talenten die je hebt moet je voor de gemeenschap gebruiken.

Ambro Schroten (76) - Almere
Lid in de orde van Oranje Nassau

Op de ochtend van de uitreiking stond er een heerlijk ontbijt voor de deur met alles erop en eraan, ook bubbels en bloemen. Ik kom uit het onderwijs en heb een diaconale functie in een oecumenische kerkgemeenschap. Was onder meer schoolvoorlichter bij Unicef en organiseerde zomerkampen voor kansarme kinderen. Ik wil er voor anderen zijn en dan samen genieten.

Hanneke van Schuppen (68) - Rhenen-Veenendaal
Lid in de Orde van Oranje Nassau

Op 17 februari werd Hanneke benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Hanneke werd geëerd vanwege jarenlange grote maatschappelijke betrokkenheid en haar daaraan gelieerde bestuursfuncties en vrijwilligerswerk. Zo was ze naast ondernemer gastouder, ouderling, taaldocent voor anderstaligen en vrijwilliger bij Pax Christi Kinderhulp. Hanneke overleed op 30 maart.

Jubilaris Maria Schreurs: blij jezelf

door Nelleke Canters

In februari zette club Eindhoven Maria Schreurs in het zonnetje.

Maria was toen vijftig jaar lid en dat wilden de leden niet ongemerkt voorbij laten gaan. Reden ook om met haar in gesprek te gaan.

Maria vertelt dat ze destijds gemotiveerd werd om lid te worden vanwege haar belangstelling voor de positie van vrouwen op de arbeidsmarkt. Als arbeidsinspecteur had zij te maken met het verbeteren en emanciperen van vrouwen in het arbeidsproces. Omdat Maria overwegend mannelijke collega's had, wilde zij haar ervaringen met betrekking tot haar eigen rol en positie in haar beroepsgroep graag met vrouwen delen. Diversiteit van de beroepen, herkenning en maatschappelijke betrokkenheid van de clubleden spraken haar toen en ook heden erg aan. Maria vervulde diverse (bestuurlijke) rollen maar ook nu is zij nog erg actief, ze is onder meer lid van de commissie fondsenwerving. Zij vertegenwoordigde de club jarenlang in de Eindhovense Vrouwenraad.

Maria heeft op haar 87^e nog een volle agenda: ze is lid van de Sensorkring, volgt filosofie bij de HOVO, neemt al 16 jaar deel aan denkvakanties

in het buitenland, is bij een boekenclub en gaat naar gym en fitness. Daarnaast maakt ze samen met haar zus opera-reizen en gaat ze graag naar de film. Kortom een sympathieke, sociaal voelende en vooral intelligente vrouw die haar steentje bijdraagt aan de verbetering van de positie van vrouwen wereldwijd. Haar motto: *blijf jezelf en geniet van je jaren.* ■

Voorjaar op de IC

Maart – mei 2020 • Den Bosch

door Annemarie Beutler, club Vught Lumineus
Foto: Ilvy Njiokiktjien / VII Photo

maart • Code rood

Op 9 maart hebben we een extra teamoverleg bij ons op de intensive care in het Jeroen Bosch Ziekenhuis (JBZ) in Den Bosch. We moeten ons voorbereiden op een ongekennde toestroom van coronapatiënten. Onze IC's zouden worden verdeeld in twee aparte IC's, een 'corona-IC' en een 'niet-corona- IC'. En als de toestroom nog verder zou toene- men, komt er een derde IC op de recovery afdeling. Want ja, we zouden misschien wel net zulke taferelen gaan beleven als in Italië en China. Zou het echt? Denk ik dan. Is dit niet allemaal wat overdreven? En oh ja wordt er verteld, er mag dan ook geen bezoek meer komen, vanwege besmettingsgevaar. Nou, dat is helemaal belachelijk, want hoezo, geen bezoek, dat is ondraaglijk voor de familie thuis en voor de patiënten. Afijn, we zullen wel zien. Binnen een dag zijn alle aanpassingen gerealiseerd. Er worden schotten geplaatst, beschermende isolatie- kleding besteld, extra personeel geregeld. En 2 dagen later komen de eerste patiënten uit de naastgelegen ziekenhuizen, omdat ze daar de toestroom niet meer aankonden. En wat zijn ze ziek zeg. Allemaal aan de beademing met hoge doses slaapmiddelen en regelmatig op de buik verpleegd. Binnen een week ligt de corona IC vol en moeten we uitbrei- den. Op het hoogtepunt van de crisis ligt het halve ziekenhuis vol met coronapatiënten of verdenkingen. Het is code rood in het JBZ.

april • De alles-is-anders-show

Het klinkt gek, maar het begint een beetje te wennen, deze hectische

tijden op de IC. Ik noem het steeds de alles-gaat-anders-show. We heb- ben inmiddels veel hulp van oud IC- verpleegkundigen en andere col- lega's, die vanuit het JBZ tijdelijk zijn overgeplaatst naar onze IC. Ook heel fijn om met hen weer te mogen samenwerken. Genoeg handen om te helpen. Dat maakt trouwens niet dat de werkdruk minder is. Wij hebben toch de verantwoordelijkheid voor 2 of 3 patiënten overdag. In de avond- en nachtdienst soms 3 of 4. En dat is echt hard doorwerken. Het moeilijkste van deze hele crisis is toch wel dat er geen familie op bezoek mag komen. De partners/naasten zitten zelf vaak met klachten thuis. Via skype hebben we iedere dag contact en we merken dat de mensen ontzettend angstig zijn. Je hoort vaak de radeloosheid door de telefoon. We vragen ze om foto's en informatie over de patiënt. Dat helpt bij het verzorgen. Ook vragen we naar de muziekvoorkeur. Die draaien we dan tijdens de verzorging van de patiënt. En ik werk mee aan een digitaal dagboek voor IC patiënten, waarbij zowel familie als de verpleegkundigen kunnen schrijven en foto's toevoegen over de IC opname. Een mooie aanvulling voor de patiënt, zeker nu er geen bezoek mag komen.

mei • Afschalen

De toestroom van coronapatiënten wordt minder. Ze liggen gemiddeld vier weken bij ons op de IC en hebben daarna nog een lang traject van revalidatie voor de boeg. We zijn langzaam aan het afschalen van per- soneel en we hebben nu weer twintig bedden op onze eigen IC's. Sinds half mei komen er geen nieuwe positief geteste patiënt meer op de IC. En net voor Pinksteren kunnen we de laatste coronapatiënt overplaat- sen naar de afdeling. We kijken terug op een ongewone en ongekennde hectische periode, maar zijn ook trots op de manier waarop we deze periode met elkaar, met het hele ziekenhuis doorgekomen zijn.

Marry De Gaay Fortman stimuleert vrouwen de top te bereiken

door Marga Akkerman • foto: archief Marry de Gaay Fortman

Richt de Unie zich al jaren op de verbetering van de positie van vrouwen elders, het is nu tijd dat Soroptimisten actief gaan worden om hun eigen positie in de maatschappij te verbeteren. En dan met name hun positie aan de top.

Bijzonder actief op dit gebied is mr. Marry de Gaay Fortman, publiek-private advocaat, partner bij Houthoff, commissaris bij KLM en DNB, actief in toezichthoudende functies bij culturele instellingen, tot voor kort voorzitter van Topvrouwen.nl, auteur van 'Verdrink geen dooie eend', en spreekster op onze laatste wintervergadering. 'Verdrink geen dooie eend' is een per-

soonlijk verhaal en een inspirerend voorbeeld voor iedereen die iets wil bereiken, zegt de achterflap. Inspirerend is het zeker! Marry: "Het is nodig om kritisch te zijn over hoe vrouwen gezien en beschreven worden. De man heeft haar ooit neergezet als 'charmant, ondersteunend, je moet mooi zijn.' Dat bepaalt de taken die de vrouw toebedeeld krijgt en dat sluit haar voor heel veel andere taken uit. De top wordt weliswaar nog gedomineerd door een mannencultuur, maar intussen wordt wel ingezien

dat diversiteit en inclusiviteit belangrijk zijn voor de ontwikkeling van een bedrijf". Daarin kunnen vrouwen een belangrijke rol spelen. "Als je de juiste bagage hebt, zou je ook het lef moeten hebben daar wat mee te doen, en daarin zit de crux". Maar als je twijfels hebt over je eigen bagage, je jezelf niet kunt voorstellen als leidinggevende in de top, je bang bent je gezin te kort te doen, dan zit je jezelf wel in de weg. Stel jezelf de vraag wat je wilt bereiken, wat je wilt verbeteren, wat je met al je kwaliteiten wil aanpak-

▲ Marry de Gaay Fortman krijgt in 2015 een koninklijke onderscheiding opgespeld van toenmalig burgemeester van Amsterdam Eberhard van der Laan.

ken. Dan ga je vanzelf tot actie over en draag je bij aan meer diversiteit. Marry: "Verdrink geen dooie eend" gaat daarover. Besteed niet alle aandacht aan iets negatiefs, maar blijf focussen op wat je wel wil bereiken".

In haar boek beschrijft ze allerlei situaties in de wereld waarin zij werkt, een mannenbolwerk waar samenwerking met vrouwen geregeld nog onbekend terrein is. Moet je daar als vrouw dan wel zin in hebben? Marry: "Het is zeker niet de bedoeling dat die voor-

beelden afschrikken. Waar het mij om gaat is aan te geven hoe je daar op een strategische manier mee om kunt gaan zodat je invloed hebt in de samenwerking met mannen. Ik zie mijn boek ook meer als een managementboek, voor vrouwen én voor mannen. De ondertitel is niet voor niets 'De kunst van beminlijke doeltreffendheid'. Dat wordt een stuk eenvoudiger als je je richt op belangen en niet op standpunten". Haar opvattingen en manier van aanpak klonken eerst nog abstract, maar na

lezing van haar boek en het gesprek met Marry laat haar benadering mij niet meer los. In werkoverlegsituaties met tegenstrijdige belangen kan ik haar ideeën toepassen en aan een leidinggevende man in mijn netwerk heb ik het al cadeau gedaan. Marry tot slot: "Iedereen kan het verschil maken. Een maatschappij waarin we niet gelijk zijn, maar wel gelijkwaardig, begint bij het laten horen van jouw stem en bij het geven van ruimte aan die van anderen". Soroptimisten, op naar meer impact! ■

‘MASKER 19’ ALS NIEUWE AANPAK VOOR HUISELIJK GEWELD IN CORONATIJD

door Coosje Hoekstra

Coronacrisis: gedwongen thuisblijven, spanningen in het gezin, elkaar de hele dag op de lip zitten, dreigende werkloosheid, financiële zorgen, drukke kinderen... geweld ligt op de loer.

“Vrouwen zijn in turbulente, onzekere tijden vaker slachtoffer van geweld achter de voordeur. Zeker nu veel mensen thuis zitten en niet gemakkelijk hulp kunnen zoeken. Dat moet anders”, vond PvdA-Tweede Kamerlid en ervaringsdeskundige Kirsten van den Hul. “Het is ongelooflijk moeilijk om de stap naar een melding te zetten”. Haar eigen ervaringen sterken haar nu als Kamerlid extra hard te knokken voor het invoeren van nog laagdrempeliger manieren van melden. Ze trok aan de bel bij minister De Jonge van Volksgezondheid en haar oproep werkte. Vrouwen die lijden onder huiselijk geweld kunnen zoals altijd contact opnemen met hulpverleningsorganisaties als Veilig Thuis of de politie, maar de nieuwste en meest vindingrijke

weg is wel met de boodschap masker 19 naar de apotheek. Het gaat als volgt: bij de balie van de apotheek geef je aan masker 19 te willen bestellen. Vanwege de vraag naar mondkapjes valt die bestelling bij andere patiënten niet op. Na die vraag volgt altijd actie voor hulp. Als je alleen bent belt de apotheker met jou naar Veilig Thuis. Is je gewelddadige partner in de buurt, dan meldt de apotheker je hulpvraag daar zelf. Hulporganisaties als Veilig Thuis verlaagden de drempel voor meldingen door ook app- en chat-diensten aan te bieden. Deze werkwijze sluit aan bij de oproep van secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Antonio Guterres: “We moeten manieren vinden waarop vrouwen toch hulp kunnen zoeken, zonder dat de dader daarachter komt”. In deze noodaanpak werken de ministeries van Volksgezondheid en van Justitie samen met Veilig Thuis en apothekersorganisatie KNMP. Adverten-

Deze vlag is het symbool voor de internationale campagne Orange the World 2020 van 25 november t/m 10 december. Ook veel clubs treffen al voorbereidingen voor acties tegen seksueel geweld en geweld achter de voordeur.

ties en spotjes brengen de acties onder de aandacht onder het motto ‘Het houdt niet op, totdat je iets doet’. De oproep geldt niet alleen voor de slachtoffers, maar ook voor hun omgeving. ‘Nu mensen elkaar minder treffen op verjaardagsfeestjes, school of de sportclub, blijft huiselijk geweld vaker verborgen. Daarom is het extra van belang dat de omgeving de wegen kent om iets te doen’, aldus de tekst van de nieuwe campagne.

Frankrijk en Spanje

Vergelijkbare initiatieven vind je ook elders. Frankrijk was nog maar een week in lockdown of de cijfers van huiselijk geweld rezen al de pan uit. De Franse regering presenteerde al snel het codewoord masker 19. Net als in Spanje kunnen vrouwen in nood bij de apotheker om masker 19 vragen, waarna een hulptraject start. Landen kozen heel bewust voor de apothekers, omdat slachtoffers van huiselijk geweld relatief vaak medicamenten aanschaffen en apothekers strenge privacyregels hanteren.

Australië

Ook vanuit Australië komen berichten over meer huiselijk geweld in coronatijd. Men hoopt op een gunstig effect van een specifiek telefoonsysteem: wie 999 belt krijgt een hulpdienst aan de lijn. Wie niet kan praten kan 55 intoetsen. De plek vanwaar de vrouw in nood belt wordt uitgepeild en de politie komt langs.

Nazorg en opvang

Naast enthousiaste reacties op deze aanpak kwam er ook kritiek. ‘Bravo! En dan? Terecht komen in een wereld van wachtlijsten?’ Kirsten van den Hul: “Helemaal mee eens, wachttijden zijn vaak veel te lang en juridische processen zijn slopend. Er is nog een lange weg te gaan”. In Nederland is de roep om extra opvangmogelijkheden groot. In Frankrijk zijn hotelkamers beschikbaar die door de overheid worden betaald. In Duitsland huren verschillende gemeenten leegstaande hotels. ■

Sensorkring Midden Holland van start

door Julia Voskuil

‘Eens Soroptimist, altijd Soroptimist’, dat is het idee achter Sensorkring Midden Holland, geïnitieerd door Dré Dogterom, Anneke Löwik en oud-lid Julia Voskuil van club Gouda e.o. Als oudere leden om uiteenlopende redenen afhaken, voelt dat vaak ongemakkelijk en het gemis aan waardevolle contacten is groot. Daarom zijn er Sensorkringen of Sensoriëntenkringen. Ze functioneren regionaal en staan los van de Unie. Ontmoeting staat centraal. Sensorkring Midden Holland is de 8ste en verwelkomt oud-leden, unieke leden en leden, circa zes maal per jaar. De eerste (lunch)activiteit staat gepland voor oktober 2020. Contact: info@juliavoskuil.nl

Club Zwolle denkt over vrijheid met Hannah Arendt

door Juul van den Berg en Margriet Roukema

Club Isalania in Zwolle maakt aan het einde van iedere club-bijeenkomst tijd voor een inspiratiemoment met aandacht voor de doelen van het Soroptimisme in relatie tot de actualiteit. In mei hebben wij ons gebogen over het begrip vrijheid. Daarbij hebben we het werk van de joodse filosoof Hannah Arendt (1906 -1975) geraadpleegd. Beïnvloed door haar geschiedenis heeft zij op het begrip vrijheid een heel eigen licht geworpen. Voor Arendt betekent vrijheid niet het kiezen uit een gegeven rijtje mogelijkheden, maar het onverwachte doen, iets nieuws beginnen, ontsnappen aan elke vorm van noodzaak. Dit noemt ze handelen, niet te verwarren met arbeid (dagelijkse vaak moeizame arbeid om te overleven). Volgens Arendt is autoriteit nodig om vrij te kunnen zijn. Maar zij roept ook op om kritisch waakzaam te blijven ten aanzien van autoriteit en wat in de samenleving gebeurt. Waakzaamheid en handelen – iets nieuws beginnen – moeten dus hand in hand gaan. Bij de Soroptimisten ontstaan juist door het samengaan van awareness en action overall in de wereld steeds weer nieuwe projecten. Hannah Arendt stelt dat met de geboorte van ieder mens en van elke gedachte een even klein als radicaal nieuw begin wordt gemaakt. Met ieder nieuw mens kan iets nieuws gaan beginnen. Deze gedachte wordt wel een van de indrukwekkendste in de moderne geschiedenis van het denken van de vorige eeuw genoemd. Niet weggijken zei koning Willem-Alexander tijdens de 4 mei-herdenking. Is dat niet wat wij Soroptimisten wereldwijd proberen te doen: niet weggijken; waakzaam zijn en steeds weer iets nieuws beginnen. Dit is onze vrijheid.

Bron: *De vrijheid om vrij te zijn*, Hannah Arendt

Corona-actie Huizenfonds: Verdiend Verblijf

door Ineke van Hofwegen

Het zijn bijzondere tijden. En die vragen om bijzondere acties. Zo kondigde het Algemeen Fonds haar actie aan om clubs met mooie initiatieven financieel te ondersteunen. Ook het Huizenfonds wil niet achterblijven!

Wat is het idee?

We noemen het ‘Verdiend Verblijf’ en dat houdt in dat we aan 5 Soroptimisten als dank voor hun inzet in coronatijd een weekendje of midweek aanbieden in een van onze huizen. We denken hierbij aan Soroptimisten, die door het virus hun beroep op zo’n manier hebben moeten uitvoeren dat er sprake is van een hoge mate van (over)belasting; dus denk hierbij aan zorgmedewerkers in ziekenhuizen of verpleeghuizen.

Hoe doen we dat?

Denk je bij het lezen van dit idee meteen aan een van je clubleden, meld haar dan voor 1 september aan op het mailadres clubimpuls@soroptimist.nl met daarbij de motivering waarom je als club denkt dat juist zij dit verdient. Vervolgens sturen wij een voucher op naam van het geselecteerde clublid naar de club, die het haar feestelijk mag aanbieden.

En dan?

Is het niet heerlijk om na een hectische periode er even tussenuit te gaan om te ontspannen en bij te komen? Zowel in Soroptimare als in het Gré Kellerhuis is het door het hele jaar heen goed toeven! De beheerders van beide huizen helpen graag om een mooi moment te vinden. We zien jullie aanmeldingen graag tegemoet en stellen voor om in overleg de geschreven motiveringen te bundelen, via de nieuwsbrief van clubIMPULS met elkaar te delen en zo trots te zijn op Soroptimisten, die zich in coronatijd extra hebben ingezet. ■

Soroptimare

Ouddorp (Zuid Holland)

Een ideale plek om uit te waaien aan zee met familie of vrienden, maar ook een perfecte locatie om met het bestuur van je club te brainstormen over de toekomst van de club, gevolgd door een wandeling door bijvoorbeeld de Slikken van Flakkee.

Soroptimisten kunnen reserveren via www.soroptimist.nl (inloggen) of via een mail aan soroptimare@soroptimist.nl. De beheerders Sarette Bakelaar (0652035291) en Ite Kranse (0187612456), leden van club Goeree Overflakkee geven graag meer informatie.

uitsluitend te boeken door Soroptimisten

Gré Kellerhuis

Epen (Zuid Limburg)

Aan de rand van het prachtige Geuldal is het Gré Kellerhuis een mooie uitvalsbasis voor een bezoekje aan Maastricht of Aken of een wandeling door het mooie Geuldal. Het huis biedt ruimte aan 10 personen, dus ook een mooie plek voor een ‘verzustersweekend’ voor clubleden.

Soroptimisten kunnen reserveren via www.soroptimist.nl (inloggen) of via een mail aan grekellerhuis@soroptimist.nl. De beheerders Gwenny Smeets (0640555180) en Yvonne Schiffelers (0652331815), leden van club Zuid Limburg geven graag meer informatie.

uitsluitend te boeken door Soroptimisten

Betsy Brugsma: heldin uit de Tweede Wereldoorlog

door Ineke van Hofwegen

Een Soroptimist van weleer eren in 2020, een jaar dat in het teken zou staan van 75 jaar bevrijding, maar volledig overvleugeld werd door de coronacrisis.

Dan ga je op zoek naar een Soroptimist, die een relatie heeft tot beide thema's; een vrouw, die in de Tweede Wereldoorlog haar werk en haar leven op een andere manier moest vormgeven dan ze had gedacht.

Ik kwam terecht bij Betsy Brugsma, lid van club 's Gravenhage. Ja, alweer! Wat heeft die club een boeiende vrouwen gekend! Elisabeth Brugsma werd geboren in Groningen op 1 januari 1887 als middelste van drie dochters.

Na haar middelbare schooltijd studeerde zij medicijnen. Zij

besloot zich te specialiseren in de psychiatrie en promoveerde in 1921 op het proefschrift 'De bruikbaarheid der definitiemethode in de kliniek'. Een methode waarmee een duidelijk uitgesproken defect van het intellect kan worden aangetoond, die vooral bij beginnende epilepsie toepasbaar is.

Na haar studie vestigt zij zich als zenuwarts in Den Haag, waar zij een van de oprichters was van de Stichting Onderlinge Polikliniek Bierkade. En oprichten deed ze graag, want in 1927 was ze als 40-jarige betrokken bij de oprichting van de eerste Nederlandse Soroptimistclub in Den Haag, waarvan ze in 1939 presidente werd. Als onderdeel van de verbetering van de positie van vrouwen in bedrijf en beroep zette zij zich vooral in voor betere huisvestingsmogelijkheden voor alleenstaande werkende vrouwen. Ze moet in die tijd haast wel contact gehad hebben met Louise Went, die zich in Amsterdam voor hetzelfde doel inzette en die wij goed kennen als naamgeefster van het Louise Wenthuis, waar het bureaurecretariaat van de Unie is gevestigd.

Maar... al snel veranderde haar leven... de Tweede Wereldoorlog kondigde zich aan. Soroptimistclubs werden stilgelegd en Betsy werd lid van het Medisch Contact, een verzetsorganisatie van artsen. Ze verleende hulp aan Joden en mannen, die voor de 'Arbeitseinsatz' werden opgeroepen door voor hen attesten voor vrijstelling van tewerkstelling in Duitsland te verzorgen zonder dat daar een medische aanleiding toe was.

In de zomer van 1944 werd ze

Ze had in Ravensbrück als arts de zorg voor zieken, maar stopte daarmee toen ze gedwongen werd mee te werken aan medische experimenten op de gevangenen.

aangegeven door een NSB'er, die in de tram twee 'patiënten' over haar werkzaamheden hoorde praten. Ze werd opgepakt, gevangengezet in het Oranjestad hotel in Scheveningen en later overgebracht naar kamp Vught. Op het moment dat de geallieerden Zuid-Nederland bevrijdden werd zij op transport gezet naar vrouwenkamp Ravensbrück. Ze had daar als arts de zorg voor zieken, maar stopte daarmee toen ze gedwongen werd mee te werken aan medische

experimenten op de gevangenen. Toen het kamp op 24 april door het Zweedse Rodekruis werd bevrijd was ze door dysenterie en tyfus te ziek om te worden vervoerd. Haar sterfdag is officieel vastgesteld op 25 april 1945.

Haar tragische levensloop bracht de Haagse Soroptimisten ertoe om in 1947 de Elisabeth Brugsma-stichting in het leven te roepen. Het doel van de stichting was woonruimte te creëren voor alleenstaande, werkende vrouwen. Vijf jaar later vond de feestelijke opening plaats van de Elisabeth Brugsmaflat. In 1982 werd haar postuum het Verzetshedenkingskruis toegekend.

Bron: Digitaal vrouwenlexicon van Nederland, G.J.C. Schilthuis

Een memorabele reis naar club Paramaribo

door Ruth Steenstra Toussaint

Optimistisch vertrokken Leida van Dijk, Vera Kampschöer, Carry Verlare en ik, allen van club Almere, op 13 maart met een vlucht van TUI naar Suriname om het 50-jarig lustrumfeest van club Paramaribo bij te wonen.

Het coronavirus was al in beeld, al was het nog voornamelijk in het buitenland en in Brabant.

Op dat moment hadden we nog geen idee hoe anders onze reis zou verlopen.

We werden opgewacht door Anne Rose Abendanon (oudlid van club Almere, nu van club Paramaribo) en haar man. Verrassing! Een hartelijk weerzien, al werden er wel al zgn. 'voetkusjes' gegeven. De ambtenaren (achter glas) bij de paspoortcontrole droegen mondkapjes en handschoenen. We bleken de laatste vlucht te hebben gehad. Andere reisgenoten en de Uniepresidente konden niet meer komen. Wat een enorme teleurstelling!

Op onze eerste dag was er nog geen vuiltje aan de lucht, we genoten van de omgeving en het heerlijke weer. 's Avonds bleek dat club Paramaribo die avond spoedberaad had over wel/niet doorgaan van het lustrumfeest. De daarop volgende dagen gingen we naar Bigi Pan in noordwest Suriname, een prachtig natuurreservaat bekend om het grote aantal vogelsoorten. We waren de enige gasten, velen hadden de trip afgezegd.

Bezorgde appjes

We kregen steeds meer bezorgde appjes en mailtjes vanuit

Nederland, maar helaas/gelukkig hadden we moeilijk bereik. Liggend in een hangmat en genietend van overvliegende pelikanen leek de echte wereld heel ver weg.

Terug in Paramaribo hoorden we dat het eerste coronageval in Suriname was vastgesteld en nog wel bij een Soroptimist van club Paramaribo die net terug was uit Nederland! Ook dat alarmeerde ons nog niet, al ging inmiddels wel elk gesprek over corona. Inmiddels was het lustrumfeest afgeblazen. Daarvoor in de plaats zou er zaterdag een clubavond zijn voor de buitenlandse gasten. Naast ons waren ook club Eemsmond en Leeuwarden aanwezig. Het luchtruim was inmiddels gesloten. Wij besloten tot crisisberaad, wat gaan we doen? Gaan we terug of toch op excursie? De meerderheid was voor blijven. We waren er nu eenmaal en hadden het gevoel dat we in Suriname veiliger waren dan in Nederland. We besloten te proberen eerder terug te gaan, op vrijdag 20 maart.

We konden niet mee

Lang verhaal kort, na een hele dag op het vliegveld van rij naar rij, chaos, heel dicht opeen, heel lang wachten, maar ... we konden toch niet mee. We namen afscheid van Carry, die een eigen ticket met KLM had geboekt en gingen terug naar het hotel, waar we hoorden dat

We kregen steeds meer bezorgde appjes en mailtjes vanuit Nederland, maar helaas / gelukkig hadden we moeilijk bereik.

de avond voor buitenlandse gasten was afgelast vanwege het besmettingsgevaar. De eerstvolgende vlucht van TUI ging de 24^e, die dan maar proberen. Voor de zekerheid toch ook maar de KLM geboekt, want TUI was onbereikbaar. Ook met de ambassade kregen we geen contact. Inmiddels had de regering alle excursies, openbaar vervoer en ook bootverkeer verboden. Maar dat was geen optie voor Anne Rose, zij heeft ons twee dagen met de auto rondgereden en ons diverse mooie plekken laten zien. Plantage Peperpot, waar we toevallig vier leden van club Eemsmond tegen het lijf liepen, de Jodensavanne, waar haar overgrootvader begraven ligt. We hadden ons met Anne Rose geen betere gids en gastvrouw kunnen wensen, hier werd friendship, goodwill and understanding in de praktijk gebracht. En hoe! Het was een in alle opzichten onvergetelijke reis! ■

Club Paramaribo helpt al 50 jaar

door Rika Mopurgho

Club Paramaribo had in maart een grootse viering van het 50-jarig bestaan voorzien, maar door de coronapandemie viel alles in het water.

Uit Nederland was toen al een groep Soroptimisten in Paramaribo aanwezig. Hun verhaal lees je op pagina 26.

Club Paramaribo is op 21 maart 1970 opgericht door Irma Loemban Tobing-Klein, tevens de eerste president. Koningin Juliana, toen beschermvrouwe van de Unie, zond een gelukstelegram. De goede doelen die we in deze halve eeuw steunden zijn allemaal gelieerd aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN. We geven graag een overzicht van onze activiteiten.

Stichting Prasoro voor het kind in nood, vroeger het SOS kinderdorp dat we in 1972 als club hebben opgericht. Het initiatief kwam van clublid Esseline Polanen, bekend als tante Es. Pakweg 42 jaren geeft het aan het kind in nood een warme veilige omgeving, opvoeding en scholing. Velen van hen hebben hun middelbare en universitaire opleiding succesvol kunnen afronden.

Trainingscentrum Ilse Labadie voor vakgericht onderwijs Het initiatief kwam van Soroptimist Carlien

Graanoogst. Zij signaleerde een grote leemte in vakgericht onderwijs voor meisjes met een leerachterstand. De eerste voorzitter was clublid Ilse Labadie. In 1995 startte de bouw, waar ook 60 Nederlandse clubs onder aanvoering van toenmalig Uniepresident Greet Bakker fondsen voor hebben gedoneerd. Het biedt ruimte aan meisjes tussen 15 en 18 jaar. Leerlingen lopen in diverse bedrijven stage en vinden vaak dan ook een vaste werkplek.

Project Creatieve vorming In 2005 werd als jubileum-

project gekozen voor het Nola Hatterman instituut. Nola was charter member van onze club. Op initiatief van Carla Kotter van club Zoetermeer werd samen met onze club materiaal en meubilair aangeschaft

Project hulp onderwijs na overstroming Binnenland in 2006

Clublid Henna Blanker was voortrekker van dit project. Met hulp van Nederlandse clubs werden de scholen van meubilair en lesmateriaal voorzien in verschillende dorpen in het binnenland. Zo werd de voortzetting van het onderwijs in het binnenland veiliggesteld.

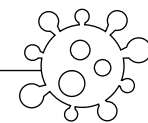
Kapelka voorlees project voor zieke kinderen. De start was in 's lands Hospitaal.

Drinkwatervoorziening Oost Suriname 2010, een waterproject, mogelijk gemaakt door Soroptimist international. Grote trekker was Ina Stoppelberg van club Apeldoorn. Er werden er 49 watertanks geïnstalleerd in meerdere dorpen in het binnenland, die zo schoon water kregen.

Renovatie Kinderafdeling 's lands Hospitaal. In 2000 startte Margje Heep van club Bilthoven een grote fondswerfing waardoor de kinderafdeling opnieuw kon worden ingericht. Ook de couveuseafdeling kreeg moderne apparatuur.

Landelijk Onderzoek van schooljeugd op risicofactoren diabetes type 2. Vanaf 2010 stelde ondergetekende, kinderarts, op de kinderpoli

van 's lands Hospitaal, een toename vast van kinderen met obesitas en een verhoogde bloedsuiker. Het werd het lustrumproject voor 2015. Vanaf maart 2013 tot november 2017 werden 6.176 leerlingen van de vijfde en zesde klassen onderzocht in alle districten. De resultaten waren schrikbarend: meer dan 25 % van de kinderen had overgewicht, 8% een verhoogde bloedsuiker en slechts 38% speelt buiten. Er was dringend behoefte aan verandering van leefstijl. Club Paramaribo pakte dat op met informatieavonden en een informatieboekje voor de basisschool en speciale scholen, waaronder de Kennedy school voor hoorstoornissen, de mytylschool lichamelijk gehandicapten en het Ilse Labadie trainingscentrum. ■

Oranje tompouces voor ouderen

door Fanny de Graaf

Gemeente IJsselstein en club Utrecht-Nedersticht hebben op Koningsdag samen met de lokale bakkers oranje tompouces afgeleverd bij de drie verzorgings-/verpleeghuizen in IJsselstein (Isselwaarde,

Mariënstein en Ewoud). Om zo met deze oer-Hollandse traditie, Koningsdag toch een beetje als vanouds te vieren. Juist ook in deze tijd, nu alles anders is door het coronavirus en contact met elkaar erg wordt gemist. Burgemeester Patrick van Domburg deed

▲ Met de burgemeester van IJsselstein op weg naar het zorgcentrum.

mee. Het was een groot succes en de tompouces werden met smaak verorberd door de bewoners van deze locaties.

Muzikaal cadeautje

door Annabelle Botman

Begin mei bood club Venlo een muzikaal bedankje verzorgd voor medewerkers van De Zorggroep, ziekenhuis VieCuri, Dichterbij, Providence en Hospice Mariaweide. In Galerie Wilms

werden de gasten ontvangen met een glas wijn, waarna Jelske Wilmer of Bert van den Bergh een optreden verzorgde. We hebben gemerkt dat deze ode aan de zorg ook emoties bij de zorgverleners bewerkstelligde. Een besef en terugblik over hetgeen ze de afgelopen periode hebben meegeemaakt.

Bezoekersunits voor ontmoetingen

door Cassandra Rienstra

Samenwerking tussen diverse serviceclubs (twee Rotaryclubs en club Voorburg-Rijswijk e.o.) hebben gezorgd voor lokale en regionale fondsen en ondersteuning van de gemeente. Daardoor konden er bezoekersunits worden aangeschaft, waardoor ouderen in verpleeghuizen en bewoners met een verstandelijke beperking in zorginstellingen in de gemeente Leidschendam-Voorburg hun dierbaren in coronatijd konden ontmoeten. Een snelle actie die warmte en verbondenheid bood aan alle betrokken partijen. Wij zijn trots dat wij hieraan een bijdrage hebben kunnen leveren.

Paasontbijt voor voedselbank

door Ria Wigt

Soroptimisten van club Wageningen zamelden geld en producten in voor een mooie bijdrage aan de plaatselijke voedselbank. Voor € 750,- kochten clubleden en vrienden tegen gunstige prijzen eieren en kaas. Zo konden het groeiende aantal klanten van de voedselbank een echt Paasontbijt ontvangen. Soroptimisten Mahan en Ziba Eslami van Food of Cultures bedachten daarna nog een actie met hun cateringbedrijf. Zij brachten vele Wageningers voor Pasen een zalige maaltijd aan huis met een mooie aanvulling: voor elke bestelling leverde de club een maaltijd aan de voedselbank. Het project werd een groot succes – velen bestelden en zo konden 300 of meer mensen per twee weken gratis genieten van een lekkere bijzondere maaltijd. De burgemeester kwam helpen bij het inpakken van de maaltijden.

Clubleden Iris de Koomen en haar moeder Margreeth verzorgden samen met familieleden van ouderen een mooi project. Een concert voor de ouderen buiten voor het raam van verpleeghuis Oranje Nassau 's Oord in Wageningen. Dit werd de vonk voor een nieuw project. Er is meer dan € 9.300,- opgehaald zodat Iris met collega's in staat is om de komende maanden meer dan tien concerten te geven in verpleeghuizen in het hele land.

Lisse-Bollenstreek zit niet stil

door Marja van de Nes

Er waren geen live bijeenkomsten van Soroptimistclub Lisse-Bollenstreek in coronatijd. Maar we dachten wel na over wat we juist nu konden betekenen voor vrouwen, die steun kunnen gebruiken. Nu vele evenementen en fondsenwervingsacties niet door konden gaan, was de club extra blij met de inkomsten uit de weer succesvolle bollenactie van dit jaar. Uit die opbrengsten is € 1.000,- (25 nachten) geschonken aan het initiatief om zorgprofessionals te laten bijtanken in De Duinpan in Noordwijk. Daar waren op initiatief van de Ronde Tafel Noordwijk/Katwijk en Noordwijk Marketing tien chalets beschikbaar voor mensen, die in de zorg hard werken in de strijd tegen het coronavirus. Vrouwenopvang Rosa Manus in Leiden, voor vrouwen en kinderen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, heeft € 400,- ontvangen. Daarmee werden vrouwen en kinderen met Pasen verrast met een tasje met paaseitjes, paashazen, kleurplaten en bloemen. Van het overgebleven geld zal buitenspeelgoed voor de kinderen worden gekocht.

ACTIVISTISCHE MARJET BOS VRAAGT AANDACHT VOOR LBTI-VROUWEN

door Bea Blokhuis • foto: Daniel C. Hekman

Marjet Bos met de Groningse
streektaalzanger Klaas Spekken
en pianist Vincent Grit.

Marjet Bos, bestuurslid van club De Eemsmond en woonachtig in Oldambt, werd juni 2019 door Roze 50+ Nederland verkozen tot Mrs Senior Pride.

Marjet heeft in 2016 Roze 50+ Oldambt opgericht en is daarvan sedertdien de drijvende kracht. Het geeft blijk van de grote maatschappelijke betrokkenheid van Marjet, die werkte als beleidsmedewerker bij de ministeries van Volksgezondheid en Sociale Zaken en vervolgens als humanistisch geestelijk verzorger in de ouderenzorg.

Heeft jouw verkiezing je geholpen bij je werk als belangenbehartiger voor ouderen uit de LHBTI-gemeenschap die zorgafhankelijk worden?

Mijn verkiezing heeft nogal wat publiciteit gekregen en daar hebben we gebruik van kunnen maken. Indertijd begon ik met de Groningse streektaalzanger Klaas Spekken en zijn pianist Vincent Grit een liedjes- en verhalenprogramma over de situatie van oudere, zorgafhankelijke lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en intersexe personen (LHBTI). Met onze persoonlijke verhalen over hoe het voor ons was om als homoseksuele en lesbische jongere in een Gronings dorp op te groeien. Met merendeels bekende Groningse liedjes dachten we de juiste snaar te raken. Als Roze 50+ ambassa-

deur lukte het mij maar niet om directies van zorginstellingen hiervoor te interesseren. Onze eerste voorstelling werd ruim besproken in de regionale pers. Dit werd opgepikt door een journalist van De Volkskrant. Gevolg daarvan was dat er niet alleen interesse in Groningen was voor onze voorstelling, maar ook elders in het land. Nu zit ik wel met directies aan tafel om dit onderwerp te bespreken!

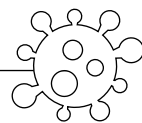
Eind vorig jaar werd met de actie Orange the World aandacht gevraagd voor geweld tegen vrouwen. Is er bij SI voldoende besef van dit specifiek geweld tegen LBTI-vrouwen?

Ik vermoed dat daar binnen de Unie nog nooit bij stil gestaan is. Toch is dat vreemd. Er moeten binnen de Unie toch meer lesbische Soroptimisten zijn die bestuursfuncties vervullen? Hoe is dat dan voor hen wanneer er geconfereneerd wordt in landen waar gevoelsgenoten worden vervolgd en ook zichzelf voorzichtig moeten zijn? Wat velen niet weten is dat wereldwijd in 74 landen homoseksualiteit is opgenomen in het Wetboek van Strafrecht en dat LHBTI'ers daar worden vervolgd. De straffen lopen op van zweepslagen, levenslange gevangenis tot de dood-

straf. Ook in landen waar het Soroptimisme vertegenwoordigd is, zoals Maleisië, waar de Unie vorig jaar confereerde.

Wat zou er binnen de Unie moeten gebeuren?

Onbekend maakt vaak onbemind en dat is jammer als het gaat om LBTI-vrouwen en eerlijk gezegd ook 'soroptimist-onwaardig'. Ik zou het fijn vinden wanneer er binnen het Soroptimisme aandacht komt voor seksuele en genderdiversiteit in het algemeen en voor geweld tegen LBTI-vrouwen in het bijzonder. We hebben het dan over geweld tegen lesbische en biseksuele vrouwen, transvrouwen, drag queens en vrouwen met een intersexe conditie, vanwege wie zij zijn en omdat zij zichzelf als zodanig uiten en presenteren. Ik vind het belangrijk dat juist wij Soroptimisten bijdragen aan de zichtbaarheid van LHBTI-gereleerd geweld tegen vrouwen en meisjes. Ik zou het heel fijn vinden wanneer er Soroptimisten opstaan die deze kar gaan trekken en blijven vragen om aandacht voor de situatie van LHBTI en te vertellen dat voor velen van ons 'zichzelf kunnen zijn' bijna nooit vanzelfsprekend, maar wel een fundamenteel mensenrecht is. ■

Inauguratie tijdens corona

door Martha van der Schaar

Op zondag 10 mei heeft club Scheveningen haar 41^e lid verwelkomt: Anne-Marie Klerken, senior adviseur bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Het was de vierde inauguratie dit jaar, de eerste tijdens de coronacrisis! De inauguratie vond plaats in de buitenlucht, bij het beeld van Koningin Emma in het rosarium aan het Jozef Israëlsplein in Den Haag. Met inachtneming van anderhalve meter afstand en in aanwezigheid van éénderde

deel van de clubleden, sprak club-president Ellen Hoogland Anne-Marie toe en gaf haar een warm onthaal in de club. “Bijzondere omstandigheden vragen om bijzondere oplossingen, en juist in deze tijd is het club-gevoel en de verbondenheid heel belangrijk”, aldus Ellen. “We houden intensief contact met onze leden: de vergaderavonden gaan online door, we hebben een actieve app-groep en de leden die niet online zijn worden gebeld.”

Vrolijke lunch voor de zorg

door Helma Coolman

Leden van club Utrechtse Heuvelrug verzorgden begin juni een lunch voor zorg-medewerksters van woon- en zorgcentrum Het Gouden Hart in Leersum. Na een stressvolle periode van hard werken was het tijd voor ontspanning en dat kon in de tuin van het zorgcentrum. Verschillende leden hadden lekkernijen gemaakt die geheel volgens de voorschriften van het RIVM werden aangeboden. Donaties waren er voor de plaatselijke voedselbanken en stichting Het Vergeten Kind. De club heeft in mei en juni bijeenkomsten georganiseerd onder de naam ‘clubavond op kousenvoeten’, waarbij drie leden bij een vierde lid in de tuin bijeenkwamen om samen te eten en bij te praten. Het was heerlijk om na zo’n lange tijd weer eens bij te praten.

De Soroptimist

De Soroptimist is het magazine voor Soroptimisten in Nederland, Suriname en Curaçao. Het magazine verschijnt drie keer per jaar.

DEADLINES EN VERSCHIJNINGSDATA
Nr. 88/1 deadline teksten: 21 september
verschijningsdatum: 6 november
Nr. 88/2 deadline teksten: 8 februari
verschijningsdatum: 26 maart

REDACTIE-ADRES
redactie@soroptimist.nl

REDACTIE
Helma Coolman (hoofdredacteur),
Marga Akkerman, Esther Krista Bos,
Coosje Hoekstra, Ineke van Hofwegen
en Dietlindt Seijsener

FOTOGRAFIE Karin van de Kar

FOTO VOORPAGINA Karin van de Kar

VORMGEVING Vincent Smits

ADVERTENTIES
Mogelijkheden en tarieven op
aanvraag via redactie@soroptimist.nl

PRODUCTIE De Toekomst, Hilversum

Wilt u lid worden of meer informatie?
Kijk op www.soroptimist.nl
Volg ons op twitter: @NLSoroptimist

Het bureausecretariaat Unie van
Soroptimistclubs is bereikbaar via:
info@soroptimist.nl

www.soroptimist.nl
www.soroptimisteurope.org
www.soroptimistinternational.org

ISSN: 1878-8742

agenda

- **8 SEPTEMBER**
Webinair SI Bussum over
vrouw in de 21^e eeuw door
Maartje Laterveer, genomineerde
Soroptimistprijs
- **16-18 OKTOBER**
Young Feminist Weekend 2020
van de NVR
- **31 OKTOBER, 7 NOVEMBER,
14 NOVEMBER & 21 NOVEMBER**
Werkconferentie over
verschillende onderwerpen
op diverse plekken in het land,
zie soroptimist.nl
- **2-4 JULI 2021**
22^e SI Europees Congres
Jubileumviering 100 jarig
bestaan Soroptimisme, Krakow

SOROPTIMIST INTERNATIONAL 1921

80.000 leden en 3.000 clubs in 132 landen.
Vakvrouwen voor vrouwen.

Onze 5 doelen:

- 1 Het vergroten van toegang tot onderwijs voor vrouwen en meisjes
- 2 Het verbeteren van duurzame mogelijkheden voor economische zelfstandigheid van vrouwen
- 3 Het elimineren van geweld tegen vrouwen en meisjes en het bevorderen van deelname van vrouwen aan vredesoplossingen
- 4 Het zorgen voor voedselzekerheid en toegang tot goede gezondheidszorg
- 5 Het betrekken van vrouwen bij duurzame ontwikkeling en het verminderen van de gevolgen van klimaatverandering en natuurrampen

Primeur: digitale Zomervergadering

Negentig Soroptimisten zaten op 25 juni achter hun scherm om te praten over de voortgang van onze organisatie. Er werden besluiten genomen, awards uitgereikt en club Vught Lumineus presenteerde zich als organisator van de Inspirada 2021. Behoudens wat kinderziekten voor herhaling vatbaar!

Foto: Karin van de Kar